

พฤติกรรมและความต้องการ ในการสัมผัสของผู้ป่วยหลังคลอด

นางสาว สิ่ง อภิบาลกุล

003861

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

BEHAVIORS AND NEEDS IN POSTNATAL PATIENTS CONCERNING
THE ATTACHMENT OF THEIR NEWBORN INFANTS

Miss Sa-ing Apipalakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมและความต้องการในการสัมผัสบุตรของนุญป่วยหลังคลอด

โดย

นางสาว สิ่ง อภิบาลกุล

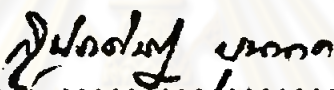
ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

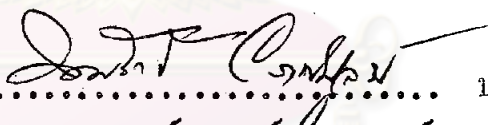
อาจารย์ที่ปรึกษา

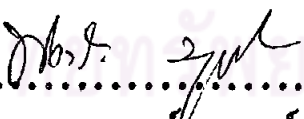
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์

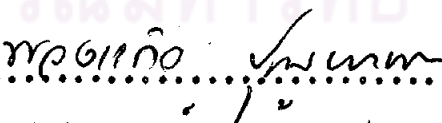
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ผอานพิบูลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณณกนก)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมและความต้องการในการสัมผัสบุตรของผู้ป่วยหลังคลอด

ชื่อ

นางสาว สอิ่ง อภิบาลกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงรัตน์ บุญชูอนุรักษ์

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมและความต้องการ ในการสัมผัสบุตร และเปรียบเทียบพฤติกรรมในการสัมผัสบุตรของผู้ป่วยหลังคลอด

กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลราชวิถี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมี วัตถุประสงค์ ใ้กลุ่มตัวอย่าง 120 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสังเกตพฤติกรรมมาจากแบบสังเกต พฤติกรรมของ แคทเธอริน โกรเพลย์ และโครงสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ประชากรด้วยตนเอง ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาพร้อมกับหาความเที่ยงทั้งแบบสังเกตและ แบบสัมภาษณ์ได้เท่ากับ 0.99 แบบสังเกตพฤติกรรมประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 32 ข้อ เป็น 2 หมวด คือ หมวดพฤติกรรมสัมผัสที่แสดงออกด้วยคำพูด และหมวดพฤติกรรมสัมผัสที่แสดง ออกด้วยกริยาท่าทาง ส่วนแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 25 ข้อ เป็น 2 หมวด คือ หมวดความต้องการมีพฤติกรรมสัมผัสที่แสดงออกด้วยคำพูด และหมวดความต้องการมีพฤติกรรม สัมผัสที่แสดงออกด้วยกริยาท่าทาง ให้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยวิธีอัตร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของมัชฌิมเลขคณิต โดยการทดสอบค่าที

(t-test)

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมในการสัมผัสบุตรของปู่ย่าหลังคลอดทั้งหมดพบว่า ปู่ย่าหลังคลอดมีพฤติกรรมในการสัมผัสด้วยการใช้สายตาส่งารวจบุตร เกิดขึ้นก่อน การถามคำถามเกี่ยวกับการดูแลบุตร เกิดขึ้นภายหลัง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยคือการใช้นิ้วมือ เขี่ยฝ่ามือและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเวลานานคือการใช้ฝ่ามือลูบศีรษะบุตร
2. พฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูด และกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดที่มีบุตรคนแรก และมีบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงคงไว้ซึ่งสมมติฐานข้อที่ว่า พฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดที่มีบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ย่อมมากกว่าปู่ย่าหลังคลอดที่มีบุตรคนแรก
3. พฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี และ 20-35 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงคงไว้ซึ่งสมมติฐานข้อที่ว่า พฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดที่มีอายุระหว่าง 20-35 ปี ย่อมมากกว่าปู่ย่าหลังคลอดที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี
4. พฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดที่มีรายได้ครอบครัวระหว่าง 2,000-3,000 บาท และ 3,001-4,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงคงไว้ซึ่งสมมติฐานข้อที่ว่า พฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดที่มีรายได้ครอบครัว 3,001-4000 บาท ย่อมมากกว่าปู่ย่าหลังคลอดที่มีรายได้ครอบครัวระหว่าง 2,000-3,000 บาท
5. เมื่อจัดลำดับความต้องการมีพฤติกรรมการสัมผัสบุตรทั้งที่แสดงออกด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางของปู่ย่าหลังคลอดทั้งหมด ปรากฏว่าลำดับแรกคือความต้องการมีพฤติกรรมการสัมผัสที่แสดงออกด้วยคำพูด ซึ่งใดแก่ การขออนุญาตทันทีเมื่อสิ้นสุดการคลอด ต้องการทราบวามุตรมีร่างกายครบปกติหรือไม่และน้ำหนักเท่าไร ส่วนลำดับสุดท้ายเป็นความต้องการมีพฤติกรรมการสัมผัสที่แสดงออกด้วยกิริยาท่าทางในด้านการกอดรัดบุตร

Thesis Title : Behaviors and Needs In Postnatal Patients Concerning
The Attachment of Their Newborn Infants

Name : Miss Sa-ing Apipalakul

Advisor : Assistant Professor Puangrat Boonyanuruk

Department : Nursing Education

Academic Year : 1980

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the behaviors and needs of postnatal patients concerning the attachment of their newborn infants and to compare the expression of patients about the attachment

The samples were 120 postnatal patients in Rajvithi Hospital selected by the purposive sampling. The instruments were the time sampling observation and interview. The observation form was adapted from the assesment tool which was developed by Mrs.Catherine Cropley and this form was devided into 2 parts; the verbal behaviors and the non-verbal behaviors. The interviewing form was devided into 2 parts; the needs concerning the mothers' verbal and non-verbal behaviors. The instruments were tested for content validity and reliability were 0.99 and 0.99. The data were analyzed by using various statistical methods such as: percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The major findings are as follows:

1. Through observation, it was found that the first attachment behavior was using the sight to explore the newborn infants and the last attachment behavior was asking for caring the newborn infants. The attachment occurred very often was touching the infants' palms with their fingers and the longest attachment behavior was touching the infants' heads with their palms.

2. There was a statistically significant difference at the .01 level between verbal and non-verbal behaviors concerning the attachment of their newborn infants of the primigravida and multigravida patients. The hypothesis was retained.

3. There was a statistically significant difference at the .01 level between verbal and non-verbal behaviors concerning the attachment of their newborn infants of patients 13-19 and 20-35 years of age. The hypothesis was retained.

4. When divided the sample into two groups which were those who have income 2,000-3,000 bahts and those whose income 3,000-4,000 bahts. There was a statistically significant difference at the .01 level in verbal and non-verbal behaviors concerning the attachment of their newborn infants of the subjects between those two groups.

5. Patients' needs to perform the behaviors showed that the verbal behavior was ranked first such as : asking to see the infant, wanted to know about the defects and weight of the infants but the non-verbal behavior was ranked last which was the enfolding infants.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงรัตน์ บุญญานันท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่โครงการให้คำแนะนำปรึกษา และขอคิดเห็น ตลอดจนความช่วยเหลือเอาใจใส่ แก่ไขขอบบพรองต่าง ๆ ให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว บุญยกนก โครงการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติอย่างใกล้ชิด ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๘ ท่านจากสถาบันต่าง ๆ โครงการแนะนำ แก่ไขแบบสังเกศพฤกษกรรม และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ลินคา วงศ์านพิทช์ แผนกวิจัยและวางแผน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่ได้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการคิดขอมูลทางสถิติ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ โรงพยาบาลราชวิถี ตลอดจนผู้ช่วยทุกท่านที่โครงการให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถาม ตลอดจนขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สิ่ง อภิบาลกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
รายการตารางประกอบ.....	๑๐

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
	ปัญหาของการวิจัย.....	8
	สมมติฐาน.....	9
	ประโยชน์คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
	ขอขอบคุณ.....	13
	ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	13
2	วรรณคดีและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
	ความหมาย.....	14
	รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
	การทดลองในสัตว์.....	37
	การวิจัยในมนุษย์.....	39
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
	กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	44
	ลักษณะเครื่องมือ.....	45

บทที่	หน้า
การหาความตรง	46
การหาความเที่ยง	47
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	49
4 ผลการวิจัย	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	71
ผลการวิจัย	72
การอภิปรายผลการวิจัย	75
ขอเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	89
ประวัติ	102

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงอายุของผู้ป่วย...	55
2	แสดงสถานภาพสมรสของผู้ป่วย...	56
3	แสดงการมีบุตรของผู้ป่วย...	57
4	แสดงรายได้อบรมครัวของผู้ป่วย...	58
5	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรม รมการสัมพันธ์ที่แสดงออกด้วยคำพูดระหว่าง ผู้ป่วยหลังคลอดที่บุตรคนแรกและมีบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป...	59
6	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรม รมการสัมพันธ์ที่แสดงออกด้วยกริยาท่าทาง ผู้ป่วยหลังคลอดที่บุตรคนแรกและมีบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป...	61
7	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรม รมการสัมพันธ์ที่แสดงออกด้วยคำพูดระหว่าง ผู้ป่วยหลังคลอดที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี และ 20-35 ปี...	62
8	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรม รมการสัมพันธ์ที่แสดงออกด้วยกริยาท่าทาง ระหว่างผู้ป่วยหลังคลอดที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี และ 20-35 ปี....	64
9	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรม รมการสัมพันธ์ที่แสดงออกด้วยคำพูดระหว่าง ผู้ป่วยหลังคลอดที่มีรายได้อบรมครัวระหว่าง 2,000-3,000 บาท และ 3,001-4,000 บาท...	65
10	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรม รมการสัมพันธ์ที่แสดงออกด้วยกริยาท่าทาง ระหว่างผู้ป่วยหลังคลอดที่มีรายได้อบรมครัวระหว่าง 2,000-3,000 บาท และ 3,001-4,000 บาท...	67
11	แสดงลำดับที่ของความตองการมีพฤติกรรม รมการสัมพันธ์บุตรของผู้ป่วยหลังคลอด ทั้งหมด...	68